

Řešení rozporů při pořizování územně plánovací dokumentace

I. Obecná východiska

Procesní postavení dotčených orgánů je upraveno stavebním zákonem, popřípadě správním řádem, které správní orgány vykonávají působnost dotčených orgánů vyplývá ze zvláštních zákonů.

Podle § 4 odst. 2 písm. b) stavebního zákona vydávají dotčené orgány

„b) pro postupy podle tohoto zákona, které nejsou správním řízením, stanoviska, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak; stanoviska jsou závazným podkladem pro politiku územního rozvoje a pro opatření obecné povahy vydávaná podle tohoto zákona.

Závazná stanoviska dotčených orgánů pro potřeby správních řízení podle tohoto zákona a stanoviska dotčených orgánů, která jsou závazným podkladem pro potřeby jiných postupů podle tohoto zákona, uplatňují dotčené orgány podle zvláštních právních předpisů a podle tohoto zákona.“.

Podle § 4 odst. 7 stavebního zákona projednávají orgány územního plánování protichůdná stanoviska dotčených orgánů. Dotčené orgány vydávají podle stavebního zákona stanoviska k návrhu územně plánovací dokumentace, popřípadě též ke konceptu územního plánu. Dojde-li k rozporu mezi příslušnými orgány podle stavebního zákona (orgány územního plánování) a dotčenými orgány, jakož i mezi dotčenými orgány navzájem, postupuje se podle správního řádu. Tento postup nelze použít v případě, jestliže se věc týká práva územního samosprávného celku na samosprávu.

Pokud to povaha projednávané věci umožňuje, pokusí se správní orgán o smírné odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci (§ 5 správního řádu). Ustanovení § 136 odst. 6 správního řádu odkazuje při řešení rozporů s dotčenými orgány na přiměřené použití postupu při řešení sporů o příslušnost (§ 133 správního řádu) s tím, že v případě bezvýslednosti dohodovacího řízení musí být zpráva o jeho průběhu spolu s návrhy jednotlivých ústředních správních úřadů ústředním správním úřadem, na jehož návrh bylo dohodovací řízení zahájeno, bez zbytečného odkladu předložena k řešení vládě.

II. Zásady pro řešení rozporů u návrhu (konceptu) územně plánovací dokumentace (obecně)

Z výše uvedených ustanovení stavebního zákona a správního řádu vyplývají následující zásady pro řešení rozporů:

- 1) Postup podle § 136 odst. 6 správního řádu je krajním prostředkem řešení rozporů v průběhu pořizování územně plánovací dokumentace. Stavební zákon i správní řád upřednostňují smírné řešení rozporů a postup v součinnosti s dotčenými orgány.
- 2) Rozpor může vzniknout pouze mezi správními orgány, kterým zákon zakládá postavení dotčených orgánů v procesu pořizování územně plánovací dokumentace, nebo mezi orgánem územního plánování (při výkonu přenesené působnosti) a dotčeným orgánem. Z předloženého rozporu musí být zřejmé, které veřejné zájmy a podle jakých právních předpisů jednotlivé správní orgány hájí.
- 3) Řešení rozporu podle § 136 odst. 6 správního řádu musí předcházet projednání protichůdných stanovisek pořizovatelem územně plánovací dokumentace s dotčenými

orgány, mezi kterými vznikl rozpor. Průběh tohoto projednání musí být řádně zdokumentován.

- 4) Podle § 133 odst. 2 správního řádu jsou správní orgány povinny bezodkladně oznámit rozpor nejbližše společně nadřízenému správnímu orgánu, který o něm rozhodne.
- 5) Nemají-li správní orgány společně nadřízený správní orgán, projednají rozpor ústřední správní úřady, které jsou nadřízeny těmto správním orgánům (obdobně jako spor o příslušnost dle § 133 odst. 2 správního řádu).
- 6) Teprve v případě bezvýslednosti dohodovacího řízení mezi ústředními správními úřady musí být zpráva o jeho průběhu spolu s návrhy jednotlivých ústředních správních úřadů ústředním správním úřadem, na jehož návrh bylo dohodovací řízení zahájeno, bez zbytečného odkladu předložena k řešení vládě.

III. Postavení Ministerstva pro místní rozvoj při řešení rozporů a zásady pro uplatňování jeho pravomoci

Ministerstvo pro místní rozvoj nemůže zasahovat do působnosti správních orgánů na nižším stupni řízení v rozporu se zákonem. Rovněž nemůže jednat namísto těchto správních orgánů a vzhledem k věcné konkrétnosti jednotlivých rozporů nelze ani předpokládat, že by Ministerstvo pro místní rozvoj samo obstarávalo veškeré (zejména pak věcné) podklady pro přípravu návrhu na řešení rozporu. Je tedy nezbytná součinnost s orgány, mezi kterými došlo k rozporu, případně s jim nadřízeným orgánem (nebo orgány). Ministerstvo pro místní rozvoj je věcně příslušné tehdy, pokud je jednou ze stran sporu orgán územního plánování (pořizovatel územně plánovací dokumentace) a pokud současně tento orgán územního plánování a dotčený orgán, který je druhou stranou sporu nemají společně nadřízený správní orgán. Z toho vyplývá, že pokud dojde k rozporu mezi dvěma nebo více dotčenými orgány, musí pořizovatel jejich protichůdná stanoviska projednat a zaujmout postoj, tj. přiklonit se ke stanovisku některého orgánu nebo navrhnout jiné vlastní řešení.

S ohledem na výše uvedené bude Ministerstvo pro místní rozvoj (odbor územního plánování) posuzovat svou věcnou příslušnost k řešení rozporu a návrh na řešení rozporu po předložení

- 1) návrhu (konceptu) územně plánovací dokumentace, která je předmětem rozporu (popřípadě jeho odpovídající části)
- 2) stanovisek těch dotčených orgánů (k návrhu nebo konceptu územně plánovací dokumentace), mezi kterými došlo k rozporu, včetně odůvodnění a dále návrhy dotčených orgánů na řešení rozporu
- 3) vyjádření pořizovatele územně plánovací dokumentace k vzniklému rozporu a odůvodněný návrh na řešení rozporu (které řešení z hlediska územního plánování pořizovatel preferuje a proč), popřípadě též vyjádření určeného zastupitele (§ 49 odst. 1 a § 53 odst. 1 stavebního zákona) a projektanta územně plánovací dokumentace
- 4) dokumentaci jednání k řešení rozporu s uvedením jejich výsledků
- 5) vyhodnocení souladu navrhovaných řešení s politikou územního rozvoje a nadřazenou územně plánovací dokumentací relevantní, případně vztah těchto řešení k navazující územně plánovací dokumentaci
- 6) případné další – například stanoviska dalších dotčených orgánů relevantní k předmětu rozporu, odborné posudky, materiály strategické povahy, programy rozvoje územního obvodu, tedy dokumenty na podporu navrhovaného věcného řešení.

Bez výše uvedených podkladů Ministerstvo pro místní rozvoj vrátí žádost o řešení rozporu k doplnění.

Pokud se vůbec nebude jednat o rozpor řešitelný podle stavebního zákona, resp. správního řádu, Ministerstvo pro místní rozvoj tuto skutečnost zkonstatuje. O posledně uvedený případ se bude jednat například tehdy, pokud je předmět „rozporu“ závazně „vyřešen“ nadřazenou územně plánovací dokumentací, v případě nedodržení zásady kontinuity stanovisek dotčených orgánů nebo jestliže se věc týká práva územního samosprávného celku na samosprávu.

Pokud bude návrh na řešení rozporu splňovat výše uvedené náležitosti a pokud bude dána věcná příslušnost Ministerstva pro místní rozvoj, zahájí ministerstvo (nebo jiný ústřední správní úřad, tedy druhá strana sporu) jednání o rozporu – dohodovací řízení. Za tímto účelem si Ministerstvo pro místní rozvoj případně vyžádá doplnění dalších podkladů. V případě bezvýslednosti dohodovacího řízení na úrovni ústředních správních úřadů (bude-li se pochopitelně jednat o rozpor), zpracuje Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s ostatními ústředními správními úřady zprávu o průběhu dohodovacího řízení a předloží ji spolu s návrhem bez zbytečného odkladu k řešení vládě. Totéž může učinit jiný ústřední správní úřad.

Text připravil: Mgr. Pavel Machata
20. ledna 2010